

บทวิจัย

ปัจจัยที่มีผลต่อการเสพซ้ำของผู้ติดยาเสพติดในเขตจังหวัดปทุมธานี

กัญญา ภูระหงษ์*

บทคัดย่อ

ปัจจุบันนี้พบว่าผู้ติดยาเสพติดที่เข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลเป็นผู้ป่วยที่เสพซ้ำประมาณครึ่งหนึ่งของผู้ป่วยทั้งหมด หากยังไม่หยุดเสพจะกลายเป็นผู้ป่วยเสพติดเรื้อรังที่มีโรคแทรกซ้อนโดยเฉพาะปัญหาทางจิตเวช การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเสพยาเสพติดซ้ำของผู้ติดยาเสพติดที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัดปทุมธานีที่เข้ารับการรักษาในสถาบันธัญญารักษ์ สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 62 ราย ตั้งแต่วันที่ 28 กันยายน 2556 - 16 มกราคม 2557 จากหอผู้ป่วยในของสถาบันธัญญารักษ์จำนวน 7 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.985 วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลทั่วไปกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายร้อยละ 54.8 เพศหญิงร้อยละ 45.2 กลุ่มอายุมากที่สุด 15-25 ปี และ 26-35 ปี ร้อยละ 33.87 ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างร้อยละ 53.2 เข้ารับการรักษาครั้งที่ 2 มากที่สุดร้อยละ 75.8 จำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษามากที่สุดคือ 10 ครั้ง ยาเสพติดที่ใช้ครั้งแรกมากที่สุด คือยาบ้ามากที่สุดร้อยละ 66.2 ผู้เสพครั้งแรกอายุน้อยที่สุดคือ 10 ปี และยาเสพติดที่ใช้ก่อนเข้ารับการรักษาครั้งนี้มากที่สุด คือยาบ้าร้อยละ 61.3 ค่าใช้จ่ายในการเสพยาต่อวันมากที่สุดคือวันละ 500 บาท

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ด้านครอบครัวพบว่า การเลี้ยงดูในวัยเด็ก สัมพันธภาพในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับระดับการเสพซ้ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัจจัยภายในบุคคล ได้แก่ ยังมีอาการอยากยาเสพติด การรับรู้ว่าตนเองยังไม่อยากเลิก ตัดใจในฤทธิ์ของยาเสพติด เหนงว่าแห้ว ไม่มีงานทำ เป็นหลักแหล่ง เข้ากับเพื่อนกลุ่มใหม่ไม่ได้ ไม่มีเงินใช้ ปัจจัยภายนอกเพื่อนและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ มีความขัดแย้งกับคนในครอบครัว บ้านอยู่ในแหล่งที่มีกลุ่มผู้ติดยาเสพติด แหล่งจำหน่ายยาเสพติด ได้รับการชักชวนจากเพื่อนที่เคยเสพติดด้วยกัน ครอบครัวและสังคมในชุมชนไม่ยอมรับมีความสัมพันธ์กับระดับการเสพซ้ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าการที่จะไม่กลับไปเสพซ้ำ 3 อันดับแรก ได้แก่ อยู่กับครอบครัวคิดว่าครอบครัวสำคัญที่สุด ร้อยละ 22.41 ปฏิเสธเพื่อนชวนให้ได้ร้อยละ 15.52 ตั้งสติมีความเชื่อมั่นในตนเองไม่คล้อยตามเพื่อน ร้อยละ 10.34 ด้านการบำบัดรักษา ได้แก่ ระยะเวลาการบำบัดรักษาน้อยไปควรเพิ่ม 6 เดือน หรือ 2 ปี ร้อยละ 6.9 และควรให้อยู่รับการรักษาจนแน่ใจว่าจิตใจเข้มแข็ง ร้อยละ 6.9 จากผลของงานวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดกิจกรรมฝึกเจริญสติตามหลักสติปัญญาให้แก่ผู้ป่วยเป็นประจำเพื่อให้ผู้ป่วยรู้จักยับยั้งความคิด ความรู้สึก อาการอยากยาของตนเองและสิ่งกระทบจากปัจจัยภายนอกที่จะเป็นเหตุให้กลับไปเสพซ้ำได้

คำสำคัญ : การเสพสารเสพติดซ้ำ ผู้ติดยาเสพติด จังหวัดปทุมธานี

* อาจารย์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Factors Affecting Relapsing Drug Addicted Patients in Pathumthani Province

Gunya Purahong*

ABSTRACT

Presently, one half of drug addicts use drugs repeatedly. They remain chronic addicts presenting psychoses disorders when they don't stop using drugs. The purpose of this research was to study which factors affected relapsing drug in addicted patients residing in Pathumthani Province and treated in Thanyarak Institute. In all, 62 drug addicts were selected by purposive sampling in 7 wards from 28 September 2014 to 16 January 2015. The questionnaire's reliability was 0.985, Descriptive analyses used percentage, mean, SD. Chi-squared to compare qualitative variables among factors.

In this study, participants comprised mostly males (54.8%) and females (45.2%). The largest age groups were 15-25 years and 26-35 years (33.87%). The most prevalent career was employee (53.20%). Most participants underwent their second admission (75.80%) while the highest number of admission times was 10. The most common drug used at the first time (66.20%) and the last time before admission (61.30%) was amphetamine. The youngest drug addict was 10 years old and the highest reported cost was 500 THB daily.

Results: The main factors associated with drug relapse ($P < 0.05$) comprised family factors such as parenting in childhood, family relationship and internal factors such as drug addiction, self-awareness regarding not wanting to stop substance abuse, satisfaction with reaction to drugs, loneliness, unstable job, new friend who didn't accept them and lack of income. External factors comprised friends and environment conditions, e.g., conflicts among family members, living in drug addiction and drug-selling area, persuaded by friends who became addicted together. Not being accepted by family and community members was associated with drug relapse ($P < 0.05$). The top three reasons for no drug relapse in the subjects' opinions were staying with their family (22.41%), being denied access to opportunities for drug use (15.52%) and not taking the advice of friends and showing confidence in themselves (10.34%). The top three treatments involved 6 months or 2 years for treatment, and maintaining a strong mind (6.9%). As a result of this research, it was suggested that mindfulness meditation training should be provided to inhibit cravings and receive external factor impact, a major cause of drug relapse among drug addicts.

Keywords: Relapsing, drug addicts, Pathumthani Province

* Lecturer, Faculty of Nursing, Pathumthani University